

Sygn. akt I C 4071/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2018r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu w I Wydziale Cywilnym, w składzie:

Przewodniczący: SSR Michał Włodarek

Protokolant: sekr. sąd. Anna Dulas

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 30 listopada 2018r.

sprawy z powództwa z powództwa **R. (...) z/s w K. ((...) 898)**

przeciwko pozwanemu **M. S. (PESEL (...))**

o zapłatę

oddala powództwo w całości.

Sygn. akt I C 4071/18

UZASADNIENIE

W dniu 24 sierpnia 2018r. powód R. (...) z/s w K. skierował do tut. Sądu żądanie zasądzenia od pozwanego M. S. kwoty pieniężnej w wysokości 6.707,02zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód przytoczył okoliczności wskazujące na jego legitymację czynną powołując się w tym zakresie na przelew uprawnień oraz oznaczył źródło zobowiązania, jego wysokość oraz wymagalność podając, iż dochodzone roszczenie stanowi należność wynikającą z nienależycie wykonanej umowy pożyczki łączącej pozwanego z pierwotnym wierzycielem.

Pozwany pomimo doręczenia odpisu pozwu wraz z załącznikami nie ustosunkował się w żaden sposób do roszczeń powództwa.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 8 maja 2015r. pozwany M. S. zawarł z (...) FINANSE Sp. z o.o. Sp. K. z/s w P. umowę pożyczki pieniężnej nr (...).

W ramach przedmiotowej umowy powód przyznał pozwanemu do korzystania kwotę pieniężną w łącznej wysokości 1.600,00zł, w tym kwotę przekazaną na kartę przedpłaconą w wysokości w łącznej 2.069,60zł. Kapitał pożyczki miał zostać udostępniony pozwanemu w transzach.

Ponadto powód oznaczył w treści umowy, iż zobowiązanie pozwanego poza należnością pożyczkową obejmuje koszt ubezpieczenia w wysokości 352,00zł, opłatę przygotowawczą w wysokości 97,60zł, odsetki w wysokości 78,13zł, opłatę za obsługę pożyczki w domu w wysokości 1.183,95zł i opłatę za uruchomienie transzy w wysokości 20,00zł.

Całkowitą kwotę do zapłaty powód oznaczył w wysokości 3.331,68zł.

Kontrakt miał charakter terminowy. Pozwany był zobowiązany do zwrotu kapitału pożyczki i należności ubocznych w terminie 44 tygodni.

W dniu 30 czerwca 2016r. pozwany M. S. sporządził z (...) FINANSE S.A. z/s w P. Aneks (...) nr (...) do umowy pożyczki pieniężnej nr (...), w której podwyższył kapitał pożyczki i zmienił warunki kontraktu w ten sposób, że ustalono na rzecz powoda łączne zobowiązanie do zapłaty po podwyższeniu na kwotę 6.447,65zł.

Powód przy zawieraniu opisanych wyżej kontraktów posługiwał się wzorcami umów.

W dniu 15 stycznia 2018r. powód wypowiedział pozwanemu umowę pożyczki.

W dniu 7 marca 2018r. (...) FINANSE S.A. z/s w P. zawarł z powodem R. (...) z/s w K. umowę przelewu wierzytelności.

Z dokumentu załącznika do przywołanej umowy nie wynika, iż przedmiotem cesji była również wierzytelność o identyfikatorze (...) dotycząca umowy pożyczki pieniężnej z dnia 8 maja 2015r. nr (...) zmienionej Aneksem (...) nr (...) z dnia 30 czerwca 2016r.

(przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 9, umowa przelewu wierzytelności k. 10v-11v, załącznik nr 8 do umowy przelewu wierzytelności z dnia 7 marca 2018r. k. 15, potwierdzenie wykonania operacji k. 16, wyciąg z listy dłużników 16v, 30, umowa pożyczki k. 18, wypowiedzenie umowy k. 19, aneks k. 21-23)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje.

Na wstępie należy wskazać, iż powód w żaden sposób nie wykazał, iż pierwotny wierzyciel pozwanego – (...) Sp. z o.o. Sp. K. z/s w (...) S.A. z/s w P. przeniósł na R. (...) z/s w K. dochodzoną pozwem wierzytelność.

Powód nie wykazał, iż roszczenie należne od pozwanego z tytułu umowy pożyczki pieniężnej z dnia 8 maja 2015r. nr (...) zmienionej Aneksem (...) nr (...) z dnia 30 czerwca 2016r. objęte było zakresem przedmiotowym jakiegokolwiek cesji.

W szczególności należy zwrócić uwagę na to, że powód nie dołączył dokumentu umowy przelewu wierzytelności i wyciągu z listy wierzytelności, których dotyczył przelew, ani nie wykazał w żaden inny sposób, że nabył od (...) FINANSE Sp. z o.o. Sp. K. z/s w (...) S.A. z/s w P. taką wierzytelność i w takiej wysokości, którą dochodzi w niniejszym postępowaniu.

Warunkiem otrzymania należności przez nabywcę długu jest udowodnienie, że takie prawo przysługiwało poprzednikowi prawnemu – por. wyrok SN z dnia 12 lipca 2016r. w sprawie o sygn. akt V CSK 187/06, opubl. L..

Sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku oddalającego powództwo (por. wyrok SN z dnia 6 czerwca 1972r. w sprawie o sygn. akt III CRN 30/72, opubl. L.). Sąd nie jest zwolniony z obowiązku dokonania prawidłowej oceny materialnoprawnej zasadności żądania pozwu opartego na tych twierdzeniach (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 1958r. w sprawie o sygn. akt I CR 969/57 opubl. L., wyrok SN z dnia 15 września 1967r. w sprawie o sygn. akt III CRN 175/67, opubl. L.).

Ustawodawca w art. 511 kc mówi o „stwierdzeniu” przelewu wierzytelności pismem, tj. odnosi się do istnienia pisma stwierdzającego, że umowa przelewu została przez strony zawarta (por. wyrok s. apel w K. z dnia 8 marca 2005r. w sprawie o sygn. akt I ACa 1516/04, opubl. OSA 2005/12/44). Ponadto umowa przelewu, regulowana treścią art. 509 i n. kc, jest umową, na podstawie której dotychczasowy wierzyciel (cedent) przenosi wierzytelność ze swojego majątku do majątku osoby trzeciej (cesjonariusza). Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać. Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób oznaczona (zindywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność, a zatem oznaczania stron tego stosunku,

świadczenia oraz przedmiotu świadczenia (por. wyrok s.apel. w Szczecinie z dnia 25 marca 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 885/13, opubl. LEX nr 1461185).

Obowiązkiem powoda było przytoczenie okoliczności faktycznych, z których wywodzi roszczenie (art. 187 § 1 pkt 2 kpc) i wskazanie na dowody, których przeprowadzenie potwierdzi zasadność jego twierdzeń o faktach (art. 232 kpc i art. 6 kc). Zgodnie z zasadami procesu cywilnego ciężar gromadzenia materiału dowodowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc., art. 3 kpc, art. 6 kc). Jego istota sprowadza się do ryzyka poniesienia przez stronę ujemnych konsekwencji braku wywiązania się z powinności przedstawienia dowodów. Skutkiem braku wykazania przez stronę prawdziwości twierdzeń o faktach istotnych dla sprawy jest tylko to, że twierdzenia takie zasadniczo nie będą mogły leżeć u podstaw sądowego rozstrzygnięcia. Strona, która nie udowodni przytoczonych twierdzeń, utraci korzyści, jakie uzyskalaby aktywnym działaniem (por. wyrok s.apel w B. z dnia 28 sierpnia 2014r. w sprawie o sygn. akt I ACa 286/14, opubl. LEX nr 1511625).

Należy bowiem zwrócić uwagę, że sądy cywilne orzekają w granicach określonego przez stronę powodową żądania (art. 187 § 1 pkt 1 kpc), a elementem uzupełniającym owo żądanie są okoliczności faktyczne je uzasadniające (art. 187 § 1 pkt 2 kpc).

W przedstawionych warunkach zaistniała okoliczność, o której mowa art. 339 § 2 kpc albowiem zaniechanie polegające na braku dołączenia dowodów na poparcie przytaczanych okoliczności daje asumpt do uznania, iż przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości, w szczególności w zakresie legitymacji czynnej powoda i biernej pozwanego oraz istnienia zobowiązania, jego wysokości i wymagalności w zakresie kapitału i należności ubocznych oraz podstawy faktycznej i prawnej żądania (por. art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc, 353 kc i art. 354 § 1 kc).

Pozew jest bowiem pismem procesowym, które zawiera powództwo, tj. skierowany do sądu wniosek o udzielenie sądowej ochrony prawnej dokładnie określonemu żądaniu, uzasadnionemu i skonkretyzowanemu przytoczonymi okolicznościami faktycznymi. Żądanie pozwu jest tzw. roszczeniem formalnym (procesowym), którego treścią jest twierdzenie powoda o przysługującym mu i podlegającym ochronie prawnomaterialnym interesie.

Legitymacja procesowa wskazuje kwalifikację materialną podmiotów prowadzących spór, w tym znaczeniu, że powód jest uprawniony do występowania z żądaniem udzielenia mu ochrony prawnej w stosunku do pozwanego, a ten zobowiązany do określonego zachowania się.

W niniejszym postępowaniu powód nie wykazał, że spełnia materialnoprawną przesłankę procesu, która decyduje o dopuszczalności badania i ustalania prawdziwości jego twierdzeń, że wymieniony w powództwie stosunek prawny istnieje i co jest jego przedmiotem.

W przedmiotowym postępowaniu nie istnieje możliwości określenia, że w procesie występują w charakterze stron te podmioty, które są jednocześnie podmiotami stosunku prawnego będącego przedmiotem procesu.

Przed oceną merytoryczną sprawy Sąd zawsze z urzędu ustala czy strony występujące w procesie posiadają legitymację, jej brak zawsze skutkuje oddaleniem powództwa bez potrzeby, a dokładniej bez możliwości merytorycznej oceny roszczenia.

Niezależnie od powyższego powód nie wykazał, iż udostępnił pozwanemu do korzystania jakąkolwiek kwotę pieniężną oraz że powód dokonał chociażby częściowej spłaty zobowiązania i w jakiej wysokości.

Brak możliwości ustalenia istnienia zobowiązania, jego wysokości i wymagalności skutkuje negatywną oceną wyartykułowanego przez powoda żądania procesowego (art. 6 kc i art. 232 kpc).

Umowa pożyczki (art. 720 i n. kc) jest umową konsensualną, dwustronnie zobowiązującą, przy czym w pierwszej kolejności aktualizuje się obowiązek pożyczkodawcy przeniesienia na własność biorącego określonej ilości pieniędzy

albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku. Dowód spełnienia tego obowiązku obciąża - w myśl art. 6 kc - pożyczkodawcę.

Jedynie w przypadku wykonania umowy pożyczki, stosownie do treści art. 720 § 1 kc, powstaje obowiązek zwrotu. Strona powodowa zatem, stosownie do treści art. 6 kc, winna udowodnić, że przedmiot pożyczki został wydany pozwanemu. Jeżeli powód nie wykazał, by kwota istotnie została przekazana pozwanemu, tym samym brak jest, stosownie do treści art. 720 § 1 kc a contrario po stronie pozwanego obowiązku zwrotu dochodzonej kwoty. Tak więc pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaże, że pożyczki udzielił (por. wyrok SA w Warszawie z 25 kwietnia 2014r., VI ACa 719/13, z 18 listopada 2013r., VI ACa 680/13, L.; z 9 kwietnia 2013r., I ACA 901/12, L.; w Ł. z 16 kwietnia 2014 r., I ACA 1332/13, L., 25 października 2012r. VI ACa 845/12, L.; SA w W. z 18 listopada 2013r. VI ACa 680/13, L.; wyrok SN z 6 lipca 2012r. V CSK 394/11, L.).

Dodatkowo treść części zapisów kontraktów przedstawionych do oceny Sądu zawiera postanowienia naruszające przepisy prawa, w tym prowadzące do obejścia przepisów ustaw, w szczególności należało uznać za takie wszelkie obejmujące obowiązek zwrotu wartości pieniężnych ponad kapitał i odsetki (por. art. 385 i n. kc oraz art. 5 kc i art. 58 § 1 - 3 kc przy uwzględnieniu przepisów ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. 2018.993 - j.t. ze zm.)).

Nadużycie prawa podmiotowego traktuje się jako zachowanie rażące i nieakceptowane albowiem klauzula generalna zawarta w art. 5 kc zawiera odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w sensie obiektywnym, zasad uczciwości obowiązującej w stosunkach cywilnoprawnych i zasady lojalności wobec partnera. Przepis art. 58 kc wyznacza od strony negatywnej ogólne ramy dopuszczalnej treści oraz celów czynności prawnych, natomiast art. 385 i n. kc określa klauzule abuzywności postanowień umownych, tj. takich które kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a skutek takiego układu praw i obowiązków dochodzi do rażącego naruszenia interesów konsumenta i godzenia w równowagę kontraktową.

Rażące naruszenie interesów konsumenta należy rozumieć jako nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym. Natomiast działanie wbrew dobrym obyczajom w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego oznacza tworzenie przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową stron stosunku umownego – por. wyrok SN z dnia 13 lipca 2005r. w sprawie o sygn. akt I CK 832/04, opubl. Biul.SN 2005/11/13, wyrok SN z dnia 3 lutego 2006r. w sprawie o sygn. akt I CK 297/05, opubl. Biul.SN 2006/5-6/12, wyrok SN z dnia 27 października 2006r. w sprawie o sygn. akt I CSK 173/06, opubl. L.).

Powyższe powoduje, że brak jest podstaw do uznania, iż pozwany jest dłużnikiem powoda, że w całości lub w części w sposób nienależyty wykonał zobowiązanie zachowując się wbrew treści umowy poprzez zaniechanie uiszczenia rat pożyczki oraz że zaniechanie po stronie pozwanego było w całości zawinione (por. art. 353 § 1 kc, art. 354 kc, art. 355 kc, art. 471 kc i art. 361 § 1 i 2 kc).

Z tych wszystkich względów orzeczono jak w sentencji wyroku.